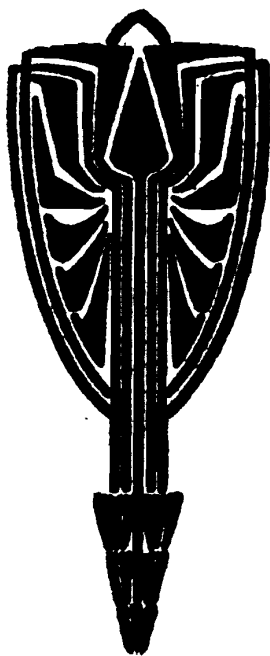

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

№ 3

MARZEC

1932 R.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 3

Marzec

1932 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“:

Rocznie	6.—	Prenumeratę przysyłać należy pod adr.: Wilno, ulica Metropolitalna Nr. 1.
kwartalnie	1.50	

SPIS RZECZY.

1. ZMARTWYCHWSTAŁ PAN	1
2. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	2
3. KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet)	7
4. ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ	12

REDAKTOR: *KS. FRANCISZEK KAFARSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, Metropolitalna 1. Telef. 14-49.

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 3

Marzec

1932 r.

Zmartwychwstał Pan!

Na alleluja biją dzwony ...

* * *

Najradośniejsze święto chrześcijaństwa, święto potęgi, święto czynu i zwycięstwa! Złamano zapory grzechu, otwarte niebo, nowy świat, odrodzeni ludzie. Od tej chwili historycznej, która stała się potwierdzeniem Betlejem, chwałą Golgoty, przypieczeniem ziemskiej działalności Chrystusa, entuzjazmem zwycięstwa i przez to zwycięstwem idei chrześcijaństwa w ludzkości, od tej chwili nieustannie poprzez zmienność kolei dziejów, rezurekcja będzie stale najgłębszą otuchą życia przed śmiercią, łaski przed grzechem.

Gdy dziś świat skolatany przesileniem religijnem, moralnem, ustrojowem, państwowem i narodowem, przesileniem gospodarczem, które najboleśniej daje się we znaki - dziś, gdy ludzie tracą nadzieję na możliwość wyjścia z chaosu, dziś trzeba nam, święcąc pamiątkę Zmartwychwstania, podczas rezurekcji, odnowić pełnię nadziei.

Zmartwychwstał Pan!

Niech zmartwychwstanie w każdej duszy, a zmartwychwstanie świat! Niech każdy z nas świeckich

do zmartwychwstania świeckich naszych braci, do zmartwychwstania w ich duszy Chrystusa przez łaskę, dołożyć swych sił i swej pracy. Uzdrowić dusze ludzkie, wyprowadzić je z przesilenia wewnętrznego -- to zniszczyć w zarodku źródło przesileni wszelkich.

Trudne, wielkie, a wdzięczne pole apostołstwa świeckich. Niezbędne. Niema bowiem Akcji Katolickiej bez akcji religijnej. Niema odrodzenia świata w życiu publicznem, gdy niema jego w życiu prywatnem.

Trzeba, by w duszy każdego z nas Zmartwychwstał Pan!

DZIAŁ INFORMACYJNO - SPRAWOZDAWCZY.

Jeszcze protesty przeciw projektowi nowego prawa małżeńskiego. Protesty wciąż napływają. W ostatnim miesiącu do Archid. Instytutu A. K. wpłynęło 509 list protestacyjnych, na których figuruje 36.761 podpisów od najrozmaitszych organizacji. Należy podkreślić, iż są to protesty ludzi zrzeszonych z 38 parafij. Licząc poprzednie protesty otrzymuje sumę 2.079 list i 159.078 podpisów.

Echa obchodu X-lecia rządów Jego Świątobliwości Ojca św. Piusa XI. Niezwykłe żywiołowo na całym terenie archidiecezji obchodzono X-lecie rządów Jego Świątobliwości Ojca św. Piusa XI. Ze względu na brak miejsca i kosztu, związane z drukiem, nie możemy podać korespondencji, które charakteryzują głębokie przywiązanie do Ojca św., jakie u nas panuje. Zwłaszcza podkreślić musimy ten fakt, że coraz głębiej przenika masę myśl Akcji Katolickiej w określeniu „Papieża Akcji Katolickiej“.

Studjum Akcji Katolickiej. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie wraz z organizacjami, w skład Akcji Katol. wchodzącymi: Katolickim Związkiem Polek, Katolickim Związkiem Mężczyzn, Związkiem Młodzieży Polskiej, Archidiecezjalnym Związkiem Towarzystw Dobroczynności „Caritas“ zorganizował w sali Śniadeckich U. S. B. Studjum Akcji Katolickiej, cykl niedzielnych odczytów, z następującym programem:

6 marca. Pierwszy odczyt — Dyr. Stanisław Białas, Prezes Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie: „Udział ludzi świeckich w działalności Kościoła“.

13 marca — Stefan Glaser, prof. U. S. B.: „Kościół a prawo karne“.

20 marca — X. Walerjan Meysztowicz, prof. U. S. B.: „Stanowisko prawne Kościoła w Polsce“.

10 kwietnia — Marjan Massonius, prof. U. S. B.: „Encykliki papieskie o wychowaniu“.

17 kwietnia — Stanisław Cywiński, prof. U. S. B.: „Dusza nowoczesnego człowieka“.

24 kwietnia — Wacław Komarnicki, prof. U. S. B.: „Katolickie postulaty w prawie małżeńskim“.

1 maja — Kazimierz Niżyński, dyrektor Banku Związku Spółek Zarobkowych: „Kwestja społeczna a Akcja Katolicka“.

8 maja — Alfons Parczewski, prof. U. S. B.: „Największy brak współczesnej kultury i cywilizacji“.

22 maja — Iwo Jaworski, prof. U. S. B.: „Kościół a państwo“.

Początek o godz. 13. Wstęp 30 groszy, dla młodzieży 10 gr.

INSTRUKCJE.

Wskazówki dla Prezesów Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej.
W związku z kursami dla Prezesów Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej podajemy dwie instrukcje, do których p. p. Prezesi w działalności swojej, zwłaszcza na okres najbliższy, winni ściśle stosować się:

I. Praktyczna instrukcja dla Prezesów Parafjalnej Akcji Katolickiej.

1. Zarząd parafjalnej Akcji Katolickiej jest normalną organizacją Akcji Katolickiej na parafji, skupiającą w sobie przedstawicieli organizacyj Akcji Katolickiej i organizacyj innych, specjalnie do Akcji Katolickiej przyjętych, a istniejących na terenie parafji.

2. Do Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej wchodzi z urzędu Prezesi następujących organizacyj, o ile te organizacje istnieją:

- 1) Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn,
- 2) Katolickiego Stowarzyszenia Polek (Kobiet),
- 3) Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Męskiej,
- 4) Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Żeńskiej,
- 5) Wydziału Parafjalnego „Caritas“.

W ograniczonej ilości (2 — 3 osoby) mogą wejść także do Zarządu na wniosek księdza Proboszcza najgorliwsi katolicy w parafji.

3. Ponadto do Zarządu Parafjalnej A. K. wchodzi z urzędu ksiądz Proboszcz, jako Asystent Kościelny, to znaczy delegat J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego do spraw wiary i moralności katolickiej.

4. Na czele Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej stoi Prezes, który:

- 1) kieruje pracami Zarządu,
- 2) jest wykonawcą zarządzeń Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej i uchwał Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej,
- 3) jest przedstawicielem Akcji Katolickiej w parafji,
- 4) podpisuje zobowiązania, oświadczenia i listy Zarządu.

5. Prezes Zarządu Parafjalnej A. K. powinien być:

- 1) wierzącym i praktykującym katolikiem,
- 2) dostatecznie wyrobionym organizacyjnie,
- 3) poważanym powszechnie,
- 4) wpływowym człowiekiem w parafji,
- 5) taktownym i energicznym,
- 6) niewciągniętym do żadnej partji politycznej, a przynajmniej nie może w partji politycznej zajmować żadnego urzędu.

6. Prezes Zarządu Par. A. K. powinien być w ustawicznej styczności z parafjalnym Asystentem Kościelnym, informować go o wszystkim i odbierać od niego wskazówki i plan ogólnej i szczególnej akcji.

7. Prezes Zarządu Par. A. K. zwołuje posiedzenia Zarządu, na których przewodniczy. *Posiedzenia Zarządu powinny odbywać się jaknajczęściej, a przynajmniej raz na miesiąc.*

8. Prezes Zarządu Par. A. K. nie może krępować samodzielności, przewidzianej statutem, organizacji Akcji Katolickiej, istniejących na parafji.

9. Prezes Zarządu Par. A. K. powinien koordynować, jednoczyć, uzgadniać pracę poszczególnych organizacji Akcji Katolickiej na parafji na posiedzeniach Zarządu.

10. Prezes Zarządu Par. A. K. załatwia w imieniu Zarządu Par. A. K. wszelkie sprawy z władzami administracyjnymi w porozumieniu z Asystentem Kościelnym.

11. W sprawach prawnych w stosunku do władz administracyjnych prezes Zarządu Par. A. K. kieruje się instrukcją, wydaną przez Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie w Nrze 1 „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej” za m-c styczeń 1932 r.

12. W sprawach Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej i organizacji Akcji Katolickiej prezes stosować się będzie do

Regulaminu Parafjalnej Akcji Katolickiej, Regulaminu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej. Regulamin Parafjalnej Akcji Katolickiej prezes powinien znać szczegółowo. (Nabyć można w Wilnie, Metropolitalna 1, składnica Archid. Inst. A. K.).

13. W sprawach ideowych i ogólnych Prezes powinien kierować się zasadami Akcji Katolickiej, w tym celu powinien poznać dokładnie książeczkę pod tytułem „Podstawy i organizacja Akcji Katolickiej”, napisaną przez ks. Fr. Kaczmarka. (Do nabycia w składnicy Archid. Instytutu Akcji Katolickiej — Wilno, Metropolitalna 1).

14. Prezes Zarządu Par. A. K. powinien stale dokształcać się w ideologii Akcji Katolickiej, t. j. w pogłębianiu i rozszerzaniu zrozumienia Akcji Katolickiej przez korzystanie z czasopisma Akcji Katolickiej, wydawanego przez Naczelnny Instytut Akcji Katolickiej w Poznaniu (Aleje Marcinkowskie 22, IV p.) pod nazwą „Ruch Katolicki”. Prezes winien czuwać, by „Ruch Katolicki” był prenumerowany przez Zarząd Par. Akcji Katol. Prenumeratę należy wysyłać bezpośrednio do Poznania pod wyżej wskazanym adresem.

15. Prezes Zarządu Par. A. K. powinien co miesiąc przestudjować „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wil.” jako czasopismo instrukcyjne dla organizacyj Akcji Katolickiej, istniejących na parafji. Prezes winien czuwać i dążyć do tego, by po 1 egz. „Wiadomości Akcji Kat. Arch. Wil.” prenumerował Zarząd Par. A. K., a przynajmniej po 1 egz. organizacje Akcji Katolickiej. Prenumeratę należy nadsyłać pod adresem: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie, Metropolitalna 1 — rocznie 6 zł. Można na konto P. K. O. Nr. 80.742.

16. Prezes Zarządu Par. A. K. powinien czuwać nad tem, by Zarząd miał zawsze konkretny i rzeczywisty plan pracy na pewien okres (kwartał, półrocze, rok i t. d.). W tym celu do pomocy służy jako wzór artykuł p. t. „Program i plan pracy dla Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej”, podany w Nrze 5 za listopad i grudzień 1931 r., i artykuł p. t. „Szczegółowy plan pracy Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej” w Nr. 1 za m-c styczeń 1932 r. „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej”. Prezes Zarządu Par. A. K. obowiązany jest znać te artykuły i na podstawie ich ułożyć dla swego Zarządu w porozumieniu z Asystentem Kościelnym i całym Zarządem *dla swojej parafji program i plan pracy*.

17. We wszystkich sprawach wątpliwych o informacje, wskazówki, rady i t. d. prezes Zarządu Par. A. K. powinien zwracać się najpierw do Asystenta Kościelnego, a w porozumieniu z nim, ewentualnie w braku porozumienia, do Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, Metropolitalna 1.

II. Ogólne wytyczne na okres najbliższy dla Prezesów i Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej. (Po kursie dla prezesów).

1. Niezwłocznie nabyć w składnicy Archid. Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, Metropolitalna 1:

a) Regulamin Akcji Katolickiej,

b) książeczkę X. Kaczmarka „Podstawy i organizacja Akcji Katolickiej“.

2. Zaprenumerować dla Zarządów Par. A. K.:

po 1 egz. „Ruchu Katolickiego“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22, IV p., P. K. O. 213.737 — rocznie 24 zł.;

po 1 egz. „Wiadomości Akcji Katolickiej Archid. Wileńskiej“, Wilno, Metropolitalna 1, P. K. O. 80.742 — rocznie 6 złotych.

3. Dopilnować, by każda organizacja Akcji Katol. na parafii (Kat. Stow. Mężczyzn, Kat. Stow. Polek (Kobiet), S. M. P. Męsk. i S. M. P. Żeńsk. oraz Wydział Par. „Caritas“) prenumerowały po 1 egz. „Wiadomości Akcji Katolickiej Archid. Wil.“.

Wydziały Parafjalne „Caritas“ mogą prenumerować „Ruch Charytatywny“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22, III.

4. Zwołać zaraz po przyjeździe do parafii w porozumieniu z Asystentem Kościelnym pierwsze zebranie Zarządu Par. A. K., na którym należy:

1) omówić dokładnie regulamin Par. A. K.;

2) wybrać vice-prezesa i sekretarza;

3) na wniosek ks. Proboszcza, jako Asystenta Kościelnego, zaprosić 2 — 3 osoby, najwybitniejszych katolików w parafii;

4) wysłać protokół Zarządu Par. A. K. (z wykazem osób, wchodzących do Zarządu) do Archid. Inst. Akcji Kat. w Wilnie, Metropolitalna 1. W wykazie podać adresy, imię, nazwisko, wiek, stanowisko społeczne (gospodarz, nauczyciel i t. d.), adres (poczta i miejscowość) — wszystkich członków Zarządu.

5. Na następnym posiedzeniu Zarządu Par. A. K. omówić, co trzeba w parafii zrobić i jak to zrobić, by Akcja Katolicka była dobrze zorganizowana. W tym celu ułożyć należy program i plan pracy według podanych wskazówek w instrukcji dla Prezesów.

6. W programie i planie pracy należy wybrać sobie jakieś określone zadanie na okres najbliższy. Zwracamy tu uwagę na potrzeby najważniejsze:

1) omówić i załatwić posiadanie własnego „Ogniska“ lub Domu Parafjalnego dla organizacji A. K. (jeżeli tego jeszcze nie ma);

- 2) zorganizować w miarę możliwości nieistniejące jeszcze organizacje A. K. (np. Kat. Stow. Mężczyzn, Polek (Kobiet), Wydziały Parafjalne „Caritas“, a może S. M. P. M. i Ż. także).
- 3) tworzyć Patronaty dla S. M. P. i opieki przez osoby starsze nad zastępami S. M. P. Dążyć do rozbudowy S. M. P. przez zastępy po wsiach;
- 4) organizować w szybkim tempie kolportaż czasopism, ulotek i t. d. Naprzód zorganizować kiosk przed kościołem, sieć kolportażową po wioskach i t. d.;
- 5) tworzyć, jeżeli niema, a jeżeli są — rozszerzać biblioteki i czytelnie;
- 6) rozwinąć akcję pomocy dla najbiedniejszych i potrzebujących przez Wydziały Parafjalne „Caritas“;
- 7) organizować jak najlepiej i najsprawniej „Dni Liturgiczne“ i „Dni Śpiewu“.

Wyjaśniamy, że punkta te podaliśmy przykładowo. *Każda parafja dla siebie wybierze to, co jest najodpowiedniejsze dla niej*, dlatego należy sprawę tę szczegółowo omawiać na zebraniach Zarządu Parafj. A. K., jasno sformułować, zdecydować, podzielić wykonanie jej pomiędzy członków i potem energicznie przeprowadzać!

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

W lutym powstały nowe Stowarzyszenia w Druskienikach, Przewalce (pow. Grodzieński) i w Zabłociu (pow. Lidzki).

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ ORGANIZACYJNY.

Sprawozdania roczne. Nie wszystkie Stowarzyszenia nadesłały do Związku sprawozdania roczne. A wszak termin dawno już minął. Związek wysyła do opieszłych Stowarzyszeń upomnienia, a jeśli i to nie pomoże i do dn. 10 marca br. sprawozdań rocznych nie otrzymamy, to Stowarzyszenia, które ich nie nadesłały, będą uważane za nieistniejące i zostaną przez Związek rozwiązane. Niech Zarządy pomyślą o tem i pośpieszą z wysłaniem do Związku sprawozdań.

Zgłoszenia do Związku. Uskarżają się Stowarzyszenia, że nie mogą robić zebrań, bo nie są zarejestrowane u władz. Rozesłaliśmy blankiety „Zgłoszenia do Związku”, trzeba je wypełnić i odesłać do Związku — to natychmiast zarejestrujemy Stowarzyszenie. Czekamy.

Co robić z końcem I-go kwartału? Ponieważ I-szy kwartał dobiega już końca. Zarządy pomyślą o zrobieniu obrachunków za te trzy pierwsze miesiące pracy. Co trzeba zrobić? Komisja Rewizyjna niech się zbierze w końcu miesiąca sprawdzi rachunki i księgowość, a Zarząd na ostatniem zebraniu marcowem sprawdzi: czy wszystkie członkinie uczęszczają regularnie na zebrania i opłacają składki członkowskie i wyśle upomnienia do opieszających, skontroluje dokładnie programy pracy za trzy miesiące, by zbadać, czego nie wykonano z zamierzonych planów, zwoła kwartalną sprawozdawczo-programową odprawę dziesiętniczek. czy oddziałowych, opracuje krótkie sprawozdanie kasowe i z działalności za I-szy kwartał, przedstawi je na zebraniu plenarnem i prześle do Związku, Ureguluje ze Związkiem rachunki (prenumerata za „Wiadomości“, rachunki ze składnicą, składki Związkowe), obmyśli plan pracy na II-gi kwartał na podstawie programu Związkowego, który rozesłaliśmy w marcu.

II. PRACA RELIGIJNO - IDEOWA.

Rekolekcje. Zarządy Stowarzyszeń niech pomyślą o zorganizowaniu w czasie Wielkiego Postu rekolekcij dla członkiń Stowarzyszenia i dla kobiet z parafji, no i trzeba zachęcić swoje znajome do wzięcia w nich udziału.

Spowiedź wielkanocna. Zbliża się czas, w okresie którego każdy katolik ma się wywiązać z bardzo ważnego obowiązku — odbyć spowiedź wielkanocną. Przedewszystkiem każdy z nas ma tu dopilnować siebie, a dalej domowników swoich, no i współparafjan. Postarajmy się delikatnie i sprytnie dowiedzieć, kto z naszych znajomych do spowiedzi się nie wybiera i wpływamy na niego, by go przekonać i namówić do odbycia spowiedzi, ale trzeba to zrobić bardzo ostrożnie, by nikogo nie zrazić.

Wielki Tydzień. Postarajmy się wszystkie tak rozłożyć nasze zajęcia gospodarskie, żebyśmy mogły wziąć udział w nabożeństwach wielkotygodniowych. A możeby Stowarzyszenie postawiło swoje klęczniki i zorganizowało z pośród swoich członkiń Adorację w Wielki Czwartek, Piątek i Sobotę?

Żywy Różaniec. Poprośmy ks. Proboszcza, żeby na plenarnem zebraniu Stowarzyszenia opowiedział nam o organizacji Żywego Różańca w parafji i zachęcił te członkinie, które tam jeszcze nie należą, do zapisania się do tej organizacji, a może dałoby się

zorganizować jedną lub kilka Róż w samym Stowarzyszeniu. To jedna rzecz. Ale jest jeszcze i druga. Poprośmy ks. Proboszcza, by zwołał zebranie wszystkich Zelatorek Żywego Różańca w parafji i opowiedział im o celu, zadaniach i pracy Katolickiego Stowarzyszenia Polek. A Zarząd KSP. niech zrobi spis ich i zaprosi je na zebranie plenarne narazie jako gości, a może dałoby się wciągnąć je kiedyś na członków Stowarzyszenia. Dobrzeby to było, gdyż przez nie miałybyśmy wpływ na tyle kobiet należących do Żywego Różańca i praca rozszerzyłaby się znacznie.

Nasze Święto. Międzynarodowa Unja Katolickich Organizacyj, Kobięcych, o której kilka razy już pisaliśmy w „Wiadomościach“, uchwaliła, że wszystkie Katolickie Stowarzyszenia Kobięce mają obchodzić swoje święto organizacyjne w dzień Zwiastowania N.M.P. to znaczy 25 marca. Ponieważ w tym roku dzień 25-III wypada w Wielki Piątek, więc święto to przeniesione zostało na dzień 10 kwietnia. Niechże Zarządy już teraz myślą, jak to święto w parafji zorganizować. Oczywiście rano musi być uroczysta Msza św. ze wspólną Komunią św. członkiń, a wieczorem albo i po Mszy św. można zrobić odczyt i zaprosić nań wszystkie kobiety z parafji. *Gotowe odczyty można zamawiać w Związku (Wilno, ul. Metropolitalna) najpóźniej do dn. 20 marca br. z zaznaczeniem czy chodzi o referat dla inteligencji czy dla szerszych mas.* A może dałoby się zorganizować niewielką Akademię w tym dniu? Niech Zarządy o tem pomyślą i nadeślą nam sprawozdanie z tej uroczystości.

Praktyki religijne. Praca nasza religijna ma być w pierwszym rzędzie praktyczna, mamy ją stosować w naszym życiu codziennym. Co robić? Przedewszystkiem dom, rodzina, domownicy — wprowadzajmy zwyczaj pozdrawiania się słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus“, zdejmowania czapek i żegnania się przed kościołem lub krzyżem, zdejmowania czapek wchodząc do domu, zaczynania i kończenia wszelkiej ważniejszej pracy i posiłku znakiem krzyża świętego, odmawiania wspólnie pacierza rano i wieczorem przez całą rodzinę pod przewodnictwem Matki. Gospodyni domu niech się troszczy, by wszyscy domownicy Mszy św. w święto wysłuchali, by zachowywali posty. — Oto rzeczy drobne na pozór, a tak ważne i tak często lekceważone, a one to przecież domowi naszemu, rodzinie naszej nadadzą charakter katolicki, one wyrobią w nas i pogłębią ducha Bożego.

Chwilki religijne. Zwróćmy baczną uwagę na pracę religijną w naszym Stowarzyszeniu — zdobywajmy uświadczenie katolickie — żyjmy życiem Kościoła. Niech żadne zebranie plenarne nie będzie pozbawione zagadnienia religijnego. Na każdym z nich poświęćmy 5—10 minut sprawom religijnym, będą to t. zw. „Chwilki religijne“, o które poprosimy X. Proboszcza. Jako temat do omawiania kolejnego w tych „chwilkach religijnych“ proponujemy dokładne wyjaśnianie poszczególnych części Mszy św., byśmy z całym zrozumieniem odtąd mogły brać udział w Najśw. Ofierze.

III. PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA.

Kolportaż czasopism. Pisaliśmy już nieraz w „Wiadomościach” o czytelnictwie i o potrzebie rozpowszechniania rozmaitych dobrych pism w parafii. Żeby ułatwić Stowarzyszeniom tę pracę został opracowany specjalny referat: „Jak prowadzić kolportaż pism i książek w parafii” Referat ten jest jeszcze do nabycia w Składnicy Instytutu (ul. Metropolitalna 1.) w cenie 50 gr. Radzimy Stowarzyszeniom nabyć go i zastosować w pracy wskazówki w nim zawarte.

Czasopisma. Pytają czasami Stowarzyszenia, jakie pisma zaprenumerować do czyteln. Radzimy bardzo zainteresować się „Przewodnikiem Katolickim” (Wilno Dominikańska 4, księgarnia św. Wojciecha), jest to tygodnik poświęcony rodzinom katolickim, znajdziemy tam i artykuły religijne i wiadomości ze świata i sprawy rolnicze i dział kobiecy — wszystko co nas ciekawi, a oprócz tego liczne i ładne ilustracje. Cena bardzo przystępna bo tylko 3 zł. kwartalnie.

Procz tego podajemy narazie wykaz i adresy popularnych i ciekawych, a niedrogich pism przeznaczonych dla kobiet, inne podamy kolejno w następnych numerach „Wiadomości”.

1. „*Dobra Gospodyni*” Poznań, Mickiewicza 33. Związek Kół Włościanek cena 4 zł. rocznie.
2. „*Gazeta dla Kobiet*” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1. Związek Kob. Pracujących, cena 2,50 zł. rocznie.

Książki. Jeżeli chcemy zająć się rozpowszechnianiem książek w parafii, albo we wsi, to napiszmy do Księgarni św. Wojciecha (Wilno, Dominikańska 4), ma ona i wysyła w komis komplety popularnych i bardzo tanich (od kilkunastu groszy do 1,50 zł.) broszurek i książek z rozmaitych dziedzin, które można potem w parafii, np. po nabożeństwie, rozprzedać.

IV. PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA.

Emigracja. Zbliża się czas, gdy ze wsi naszych dużo ludzi, nie tylko mężczyzn, ale kobiet i młodych dziewcząt, wyjeżdża gdzieś do miasta, albo i zagranicę szukać pracy. Kobiety i dziewczęta są w tych wypadkach często narażone na wielkie niebezpieczeństwa i stają się ofiarami złych ludzi. Trzeba je przed tem zabezpieczyć. Niech nasze Stowarzyszenia zawczasu dowiedzą się, które kobiety czy dziewczęta mają zamiar wyemigrować, niech je zbiorą kilka razy i uproszą kogoś, aby im przygotował pogadankę i pouczył o tem, co im w podróży będzie najpotrzebniejsze, a ostrzegł przed niebezpieczeństwami grozącymi im wśród obcych ludzi. Po wyjeździe ich zaś trzeba koniecznie utrzymać z nimi łączność przez korespondencję. Jeżeli emigrantki nie mają bliższej rodziny, to Zarząd, albo któraś

z członkiń Stowarzyszenia powinna się podjąć prowadzenia korespondencji chociaż z jedną bliżej znaną emigrantką i przesyłać jej i wiadomości ze wsi i jakieś pisemko, żeby o kraju swoim i wsi rodzinnej nie zapomniała. Jest to bardzo ważna rzecz, nie lekceważmy jej i zabierzmy się do spełnienia tego obowiązku.

Święcone. Zbliża się Wielkanoc. Dla wielu święta zapowiadają się smutnie, bo nie będą mieli może co w usta włożyć. Stowarzyszenie Kobiet niech zawczasu pomyśli o tych najbardziejniejszych i zorganizuje w parafji, czy we wsi zbiórkę na święcone dla ubogich, w pieniądzach, czy w naturze — wszystko jedno. A może można byłoby urządzić to Święcone dla ubogich w Domu Parafjalnym, czy Ognisku Stowarzyszeniowem? Niech ten apel dotrze do wszystkich, niech nikt się nie wzbrania i z najdrobniejszym chociażby datkiem pośpieszy, a niejedną łzę w ten sposób otrzeć potrafimy.

V. PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA.

Biblioteczki Rolnicze. Pytają niektóre Stowarzyszenia, co robić praktycznie? A oto co: sprowadzić biblioteczkę rolniczą i czytać je, uczyć się pracy rolniczej i zdobytą naukę stosować w gospodarstwie rolnem. Biblioteczki te składają się z kilkunastu niedużych książeczek każda po 30 gr. tylko. Zamawiać można w Związku, albo całą biblioteczkę, albo poszczególne książki. Trzeba tylko napisać o jaką kwestję rolniczą nam chodzi, a natychmiast wyślemy.

Gospodarstwo Domowe. Dla dobrego nauczania się gospodarstwa domowego, które nie jest rzeczą łatwą, a bardzo ważną polecamy Gosposiom książkę p. t. „*Gospodyni Litewska*“ p. Zawadzkiej, cena 5,50 zł. nabywać w Księgarni św. Wojciecha (Wilno, Dominikańska 4), albo zamawiać przez Związek. Można ją nabyć do biblioteczki Stowarzyszeniowej i albo członkinie będą ją sobie wypożyczać, albo sekcja gospodarstwa domowego, o której pisaliśmy w poprzednim numerze „Wiadomości“, będzie się zbierać chociaż raz na tydzień i przerabiać sobie kolejno działy tej książki i tak nauczymy się tanim kosztem gospodarstwa. A oddziały we wsiach — nie mają co robić — niech sprowadzą tę książkę i przerabiają — doskonały materiał, zwłaszcza teraz przed Świętami, gdy czasy są ciężkie, pieniędzy brak, a każda gospodyni chce coś „świętecznego“ przygotować.

|||

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ

|||

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY.

Dnia 19 lutego 1932 roku zmarł ś. p. druh **Franciszek Głuchowski**, długoletni gorliwy członek i prezes S. M. P. im. Ks. Piotra Skargi.

Dnia 26 lutego 1932 r. zmarła druchna **Jadwiga Rottówna**, członkini S. M. P. im. Marji Konopnickiej w Wilnie.

Cześć ich pamięci!

Z E S T A W I E N I A
ZESPOŁÓW KONKURSOWYCH S. M. P. ZGŁOSZONYCH
DO PRACY NA ROK 1932.

Ciąg dalszy.

(Poprzednie patrz Nr. 1, „Wiadomości A. K. A. W.” str. 8).

Powiat Białostocki.

1. **Nowodworzec:** buraki — zesp. 1, ucz. 8.
2. **Suraż:** buraki — zesp. 2, ucz. 16.
3. **Kalinówka:** buraki — zesp. 1, ucz. 8; kury — zesp. 1, ucz. 10.
4. **Wasilków:** buraki — zesp. 1, ucz. 9; kury — zesp. 1 uczestników 10; ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.
5. **Pęskie:** buraki — zesp. 2, ucz. 18.
6. **Protasy:** buraki — zesp. 1, ucz. 15.
7. **Goniądz:** buraki — zesp. 2, ucz. 16.
8. **Długotłęka:** buraki — zesp. 1, ucz. 14.
9. **Dobrzyniew:** buraki — zesp. 1, ucz. 12; kury — zesp. 1, ucz. 10.
10. **Czarna Wieś:** buraki — zesp. 1, ucz. 8; kury — zesp. 1 uczestników 8.
11. **Brzozowa:** buraki — zesp. 1, ucz. 8.
12. **Jaświły:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 13; buraki — zesp. 1, ucz. 14; kury — zesp. 1, ucz. 12.
13. **Knyszyn:** buraki — zesp. 1, ucz. 8; kukurydza — zesp. 1, uczestników 11.
14. **Turośń Kościelna:** buraki — zesp. 4, ucz. 38.
15. **Klewinowo:** buraki — zesp. 1, ucz. 11; kury — zesp. 1, uczestników 15.
16. **Krypno:** buraki — zesp. 1, ucz. 11; kukurydza — zesp. 1, ucz. 11.

17. **Juchnowiec:** buraki — zesp. 1. ucz. 11; kukurydza — zespół 1, ucz. 13.
18. **Jasionowicze:** buraki — zesp. 1, ucz. 15; kukurydza — zesp. 1, ucz. 13.
19. **Jasionówka:** buraki — zesp. 4, ucz. 48; marchew — zesp. 2, ucz. 23; kukurydza — zesp. 1, ucz. 12.
20. **Janów Białostocki:** buraki — zesp. 1, ucz. 8.

Razem pow. Białostocki: ziemniaki — zesp. 1, ucz. 13; buraki — zesp. 29, ucz. 296; marchew — zesp. 2, ucz. 23; kury — zesp. 6, ucz. 65; kukurydza — zesp. 5, ucz. 60; ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.

Powiat Grodzieński.

1. **W-Eysmonty:** kukurydza — zesp. 1, ucz. 10.
2. **Kuźnica:** buraki — zesp. 1, ucz. 8; kapusta — zesp. 1, ucz. 12.
3. **Krynki:** ogródki — zesp. 1, ucz. 10.
4. **Kwasówka:** buraki — zesp. 1, ucz. 12.
5. **Hoża:** buraki — zesp. 1, ucz. 10.
6. **Łunna:** buraki — zesp. 1, ucz. 7; prosięta — zesp. 1, ucz. 10; pszenica — zesp. 2, ucz. 12; kukurydza — zesp. 3, ucz. 39; fasola — zesp. 2, ucz. 15.
7. **Przewalka:** marchew — zesp. 1, ucz. 11; kukurydza — zesp. 2, ucz. 15.
8. **Strzelce:** buraki — zesp. 1, ucz. 7; kukurydza — zesp. 1, ucz. 7.
9. **Kukarze:** buraki — zesp. 1, ucz. 6; kukurydza — zesp. 1, ucz. 6.
10. **Eysmonty:** buraki — zesp. 1, ucz. 8.

Razem powiat Grodzieński: buraki — zesp. 7, ucz. 51; kapusta — zesp. 1, ucz. 12; prosięta — zesp. 1, ucz. 10; pszenica — zesp. 2, ucz. 12; marchew — zesp. 1, ucz. 11; kukurydza — zesp. 8, ucz. 77; fasola — zesp. 2, ucz. 15; ogródki — zesp. 1, ucz. 10.

Powiat Wołkowyski.

1. **Jałówka:** kwiaty — zesp. 1, ucz. 15.
2. **Swistocz:** buraki — zesp. 1, ucz. 10; kapusta — zesp. 1, ucz. 11; kury — zesp. 1, ucz. 8.
3. **Międzyrzecz:** buraki — zesp. 1, ucz. 10.
4. **Roś:** buraki — zesp. 1, ucz. 10; marchew — zesp. 1, ucz. 9.
5. **Mosty (os. fabr.):** kwiaty — zesp. 1, ucz. 8.
6. **Mscibów:** buraki — zesp. 1, ucz. 13; kury — zesp. 1, ucz. 9.
7. **Piaski:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 8; buraki — zesp. 1, ucz. 9; kury — zesp. 1, ucz. 8.
8. **Hniezno:** buraki — zesp. 1, ucz. 8; kapusta — zesp. 2, ucz. 16.
9. **Szydłowice:** buraki — zesp. 3, ucz. 25.
10. **Porozowo:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 9; buraki — zesp. 1, ucz. 10; kapusta — zesp. 1, ucz. 9.
11. **Korewicze:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 8.
12. **Krzemienica:** buraki — zesp. 4, ucz. 41.

Razem pow. Wołkowyski: ziemniaki — zesp. 3, ucz. 25; buraki — zesp. 14, ucz. 136; kapusta — zesp. 4, ucz. 36; marchew — zesp. 1, ucz. 9; kury — zesp. 3, ucz. 25; kwiaty — zesp. 2, ucz. 23.

Powiat Sokólski.

1. **Sidra:** ziemniaki — zesp. 2, ucz. 23; buraki — zesp. 3, uczestników 30.

2. **Klimówka:** buraki — zesp. 1, ucz. 11, kapusta — zesp. 1, uczestników 10.

3. **Pokośna:** marchew — zesp. 1, ucz. 13.

4. **Bohusze:** kapusta — zesp. 1, ucz. 9.

5. **Dąbrowa k/Gr.:** ogródki — zesp. 1, ucz. 7.

6. **Odelsk:** kapusta — zesp. 1, ucz. 11

7. **Różanystok:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 10; buraki — zesp. 2, uczestników 19.

8. **Genjusze:** buraki — zesp. 1, ucz. 10.

Razem pow. Sokólski: ziemniaki — zesp. 3, ucz. 33; buraki — zesp. 7, ucz. 70; kapusta — zesp. 3, ucz. 30; marchew — zesp. 1, ucz. 13; ogródki — zesp. 1, ucz. 7.

Powiat Lidzki.

1. **Butrymańce:** buraki — zesp. 1, ucz. 10.

2. **Sobotniki:** buraki — zesp. 1, ucz. 8.

3. **Lipniszki:** buraki — zesp. 1, ucz. 10.

4. **Bieniakonie:** buraki — zesp. 1, ucz. 6.

5. **Ejszyski:** buraki — zesp. 1, ucz. 7; kapusta — zesp. 1, uczestników 6.

6. **Maluki:** buraki — zesp. 1, ucz. 11; kury — zesp. 1, ucz. 11. Trzeci zespół nie podał tematu 10 osób.

7. **Łwje:** buraki — zesp. 3, ucz. 21; kapusta — zesp. 1, ucz. 6; kury — zesp. 1, ucz. 9.

8. **Dziembrów:** buraki — zesp. 2, ucz. 16.

Razem pow. Lidzki: buraki — zesp. 11, ucz. 89; kapusta — zesp. 2, ucz. 12; kury — zesp. 2, ucz. 20.

Powiat Wołżyński.

1. **Traby:** buraki — zesp. 1, ucz. 6.

2. **Wojnilicha:** ziemniaki — zesp. 1, ucz. 7; kapusta — zesp. 1, ucz. 7; ogródki warzywne zesp. 1, ucz. 7.

3. **Januszkowicze:** buraki — zesp. 1, ucz. 11.

4. **Bohdanów:** kukurydza zesp. 1, ucz. 10.

Razem pow. Wołżyński: ziemniaki — zesp. 1, ucz. 7; buraki — zesp. 2, ucz. 17; kapusta — zesp. 1, ucz. 7; kukurydza — zesp. 1, ucz. 10; ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 7.

Powiat Szczuczynski.

1. **Żołudek:** ogródki — zesp. 1, ucz. 7.
2. **Różanka:** buraki — zesp. 1, ucz. 12.

Razem pow. Szczuczynski: buraki — zesp. 1, ucz. 12; ogródki — zesp. 1, ucz. 7.

Dodatkowo uzupełniamy zestawienie nowemi zespołami:

Powiat Wileńsko-Trocki.

- a) S. M. P. w Podbrzeziu, zastęp w Ciechanowie -- 1 zesp. 9 uczestników do uprawy buraków pastewnych
- b) S. M. P. w Rudziszczach — 1 zesp. 7 uczestników do uprawy buraków pastewnych.

Powiat Dziśnieński.

- a) S. M. P. w Konstantynowie k/Dziśny 1 zesp. 5 uczestników do wychowu królików;
- b) S. M. P. w Głębokiem — zastęp w Swille II — jeden zesp. 10 uczestników do uprawy buraków pastewnych.

Ogółem zespołów — 441, uczestników — 3880.

II. W dniu 24-1 rb. staraniem Patronatu i przy czynnym współudziale personelu Szkoły Rolniczej w Łuczaju został przeprowadzony kurs przysposobienie rolniczego w ognisku S. M. P. w Duniłowiczach dla Stowarzyszeń Mł. Pol. w Duniłowiczach, Woropajewa i Prześlegi. W kursie wzięło udział 64 osób Młodzieży Stowarzyszonej.

III. W dniu 4 i 5 lutego rb. odbył się rejonowy kurs dla przodowniczek i przodowników zespołów konkursowych rejonu Opsy — pow. Braślawskiego w Opsie.

Na kursie były reprezentowane S. M. P.: Kajaty, Meyszty, Widze, Stryłunga, Gajdy, Tylża, Dryświaty, Kalenkiszki, Opsa, Pelikany, Słobódka, Belmont, Braśław i Smołwy — w liczbie 43 osób przodowniczek i przodowników przy jednoczesnem przybyciu na kurs dwóch przodowników Strzelca i siedmiu przodowników z Kół Młodzieży Wiejskiej.

Natomiast kurs dla przodowników N.-Pohostu odbędzie się w dniach 8 i 9 marca 1932 r.

IV. W dniach 22, 23 i 24 lutego odbył się powiatowy kurs przysposobienia rolniczego w Głębokiem dla przodowniczek i przodowników zespołów konkursowych S. M. P. z terenu pow. Dziśnieńskiego. Natomiast kursy lokalne dla uczestników zespołów konkursowych powiatu Dziśnieńskiego zostały przeprowadzone od 6 do 20 lutego r. b.

V. Kursy lokalne dla uczestników zespołów konkursowych S. M. P. z terenu pow. Wileńsko-Trockiego zostały przeprowadzone częściowo w m-cu lutym r. b., częściowo zaś będą przeprowadzone w m-cu marcu, o czym wszystkie S. M. P. wymienionego powiatu zostały powiadomione pismem okólnem Związku z dn. 8. II r. b., oraz dnia 14. II r. b. L. 535/32.

VI. W dniach 25, 26 i 27 lutego r. b. odbył się kurs dla przodowniczek i przodowników zespołów konkursowych S. M. P. z terenu pow. Oszmiańskiego w Oszmianie. Bardziej szczegółowe dane z kursu zostaną podane w „Wiadomościach“ po otrzymaniu od powiatowego instruktora S. M. P.

VII. Kurs dla przodowniczek i przodowników zespołów konkursowych S. M. P. z terenu powiatu Wilejskiego odbył się w dniach 18 i 19 lutego r. b. w Budślawiu i w dn. 27 i 28 lutego r. b. w Żodziszkach, o czym poszczególne S. M. P. zostały powiadomione pismem okólnem Związku z dn. 14. II r. b. L. 4555/32.

VIII. Kurs dla przodowniczek i przodowników S. M. P. z terenu powiatu Sokólskiego odbędzie się w dniach 1 i 2 marca w Dąbrowie oraz 3 i 4 marca r. b. w Sokółce, o czym wszystkie S. M. P. powiatu, biorący udział w konkursach rolniczych zostały powiadomione pismem okólnem Związku z dn. 18. II r. b. L. 4555/32.

IX. Kurs dla przodowniczek i przodowników S. M. P. z terenu powiatu Wołożyńskiego odbył się w Iwieńcu w dniach 14, 15 i 16 lutego r. b.; w Łazdunach w dn. 21, 22 i 23 lutego r. b.; w Wiszniewie k. Bohdanowa w dn. 27, 28 i 29 lutego r. b. i w Wołożynie odbędzie się w dn. 6, 7 i 8 marca 1932 r.

X. Kurs dla przodowniczek i przodowników S. M. P. pow. Szczuczyńskiego odbył się w Wasiliszkach w dn. 26 i 27 lutego r. b. i w Różance Pacowskiej w dn. 28 i 29 lutego r. b.

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Rekolekcje dla wszystkich członków S. M. P. Mamy teraz okres Wielkiego Postu, okres umartwienia ciała w celu podniesienia i uświęcenia dusz naszych. Powinniśmy wszyscy w tym okresie odnowić i oczyścić dusze nasze z naleciałości grzechu. Dlatego powinniśmy po odpowiednim przygotowaniu rekolekcyjnem obmyć dusze nasze w Sakramencie Pokuty i umocnić je przez zasilenie się Eucharystją Przenajświętszą w Komunii świętej. Zarządy S. M. P. pomyślą o tem, aby dla swoich członków zorganizować w porozumieniu z PWielebnymi Ks. Ks. Proboszczami rekolekcje, wspólną spowiedź i Komunię św.

Pożądanem byłoby zorganizowanie i urządzenie tam, gdzie warunki na to pozwolą, rekolekcyj zamkniętych.

Zjazdy Delegowanych. Doroczne Zjazdy Delegowanych odbędą się, jak już pisaliśmy w Nrze 2 „Wiadomości A. K.” w m-cu lutym, dnia 3 i 10 kwietnia b. r.

W dniu 3 kwietnia odbędzie się Zjazd Delegowanych S. M. P. żeńskich. Dnia 10 kwietnia odbędzie się Zjazd Delegowanych S. M. P. męskich.

W tej sprawie wysłaliśmy do stowarzyszeń osobne pisma i zgłoszenia na Zjazdy.

Wypełnione zgłoszenia należy nadsyłać do Związku najpóźniej do dnia 20 marca b. r.

Poniżej podajemy program Zjazdu Delegowanych do wiadomości wszystkich S. M. P. w myśl artykułu 6 Ustawy Związku Młodzieży Polskiej.

Porządek obrad Zjazdu Delegowanych S. M. P. męskich:

1. Zagajenie — zagaja prezes Rady Związkowej p. pułk. Wł. Piasecki.

2. Stwierdzenie obecnych.

3. Sprawozdanie Zarządu z działalności Związku za rok sprawozdawczy 1931 — referuje Sekretarz Generalny Związku Młodzieży Polskiej, ks. Bolesław Maciejowski.

4. Referat: „Sztandarem naszym będzie Krzyż” — referuje zastępca Sekretarza Generalnego Związku Młodzieży Polskiej, p. K. Jędrychowski.

5. Sprawozdanie finansowe Związku za rok 1931 — referuje p. Mag. Bernard Rusiecki.

6. Sprawozdanie Rady Związkowej i jej Komisji Rewizyjnej za rok 1931 — referuje Prezes Rady p. pułk. Wł. Piasecki.

7. Dyskusja nad sprawozdaniami oraz uchwała w sprawie sprawozdań.

8. „S. M. P. a parafjalne Zarządy Akcji Katolickiej” — referuje Dyrektor Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, ks. Franciszek Kafarski.

9. Budżet Związku Młodzieży Polskiej na r. 1932 — referuje p. Henryk Chmielewski.

10. Program pracy Związku — referuje zastępca Sekretarza Generalnego Związku, p. Kazimierz Jędrychowski.

11. Wybory ustępujących członków Rady Związkowej.

12. Wnioski Zarządu Związku.

Porządek Obrad Zjazdu Delegowanych S. M. P. żeńskich będzie taki sam jak dla S. M. P. męskich. Jedynie w punkcie 4 Referat programowy p. t. „Myśmy przyszłością Narodu” wygłosi p. Jadwiga Roszkowska.

II. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

Kółka Abstynenckie. Art. 8 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych powiada: „Zakazuje się sprzedaży detalicznej lub innego detalicznego pozbycia, tudzież podawania do spożycia w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu: a) nieletnim do lat 21 lub uczniom wszelkiego rodzaju szkół niższych i średnich bez względu na ich wiek“, a art. 10 tejże ustawy: „Winni przekroczenia przepisów art. 8 niniejszej ustawy karani będą grzywną do 300 złotych lub aresztem do dwóch tygodni, w razie zaś powtórzenia przestępstwa, grzywną do 500 złotych, lub aresztem do 4 tygodni. Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone łącznie“.

Takie przepisy, tyżące się młodzieży, zawiera nowa ustawa przeciwalkoholowa. Przepisy te wydano na korzyść młodzieży, aby usunąć ją od styczności z tą zarazą społeczną, jaką jest alkohol. Niech młodzież, zrzeszona w kółkach abstynenckich, uświadamia w tym kierunku druhów i druchny, że nie godzi się im ani kupować, ani spożywać napojów alkoholowych, piwa i wina nie wyłączając, w lokalach i miejscach publicznych, to jest takich miejscach, dokąd wstęp jest każdemu wolny, a więc: w sklepach wódczanych, szynkach, restauracjach, piwiarniach, bufetach wszelkiego rodzaju. Wogóle młodzież nie powinna zachodzić tam, gdzie można nabyć lub wypić coś z trunków. Niech swą obecnością w podobnych miejscach nie naraża handlujących na dotkliwe kary, które im grożą do 500 złotych grzywną i 4 tygodni aresztem. Punktem honoru młodzieży jest: *nie mieć żadnej styczności z tem, co trąci alkoholem!*

Biblioteczki lotne. Wszystkie te S. M. P., które otrzymały od Związku Biblioteczki lotne, wyślą je możliwie najprędzej do Związku Młodzieży Polskiej.

Ponieważ biblioteczki były w terenie już dłuższy okres czasu, Związek musi przeprowadzić ich przekompletowanie i uporządkowanie. Po uporządkowaniu biblioteczek, stowarzyszenia, które nie mają własnych bibliotek, otrzymają znów biblioteczki.

Poleca się Zarządom S. M. P. traktowanie powyższej instrukcji jako pilnej.

W sprawie bibliotek S. M. P. Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, które posiadają własne biblioteki, nadeślą do Związku ewidencję swoich bibliotek. *Należy odpowiedzieć na pytania:* 1) ile książek posiada Biblioteka S. M. P.; 2) ile książek zawiera dział: a) religijny, b) społeczny, c) kulturalno - oświatowy, d) zawodowy (rolniczy). e) dział książek różnych.

Dane powyższe są potrzebne dla ewidencji działu kulturalno-oświatowego Związku.

III. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

I. Miesiąc marzec w pracy przysposobienia rolniczego — to miesiąc w którym trzeba zrobić dwie rzeczy:

1-o Zdobywać wiedzę rolniczą przez czytanie książek rolniczych, omawianie ich wspólnie i t. d.;

2-o Zabezpieczyć się w uzyskanie materiałów konkursowych (nasiona, jaja, króliki, prosiaki i t. d.)

Zdobywa się wiedzę rolniczą przez uczestnictwo w kursach dla przodowników i dla Zespołów p. r. Na każdym kursie musiał być przodownik a wszyscy uczestnicy konkursów musieli być na kursach dla zespołów.

Nie wystarczają jednak Kursy, trzeba jeszcze. by zespół p. r. stale, przy każdej okazji omawiał sprawy swego tematu.

Powinien przodownik stale nad tem czuwać, by zebrania zespołu odbywały się jaknajczęściej i na tych zebraniach trzeba czytać broszurki o swoim temacie np. broszurkę o kartoflach czy burakach. Jeżeli broszurki nie wystarcza, trzeba postarać się o inną książkę i wszystko co w niej napisane o temacie danego zespołu wszyscy muszą się nauczyć. Taksamo trzeba dobrze umieć z broszurek i książeczek ogólne zasady uprawy i ulepszenia gleby. Niech uczestnicy zespołu sami wygłaszają krótkie referaty — to najlepszy sposób opracowania materiału.

Nie wystarcza czytać i wygłaszać referaty — trzeba omawiać to w rozmowach na zebraniu, czyli dyskutować. Jaknajwięcej trzeba po przeczytaniu książki czy po opracowaniu, wygłoszeniu i wysłuchaniu referatu — omawiać dany temat. To rzecz taka ważna, bo w ten sposób wbijemy sobie do głowy najpotrzebniejsze wiadomości.

Pamiętać także trzeba o stronie organizacyjnej zespołu.

Podstawą pracy w przysposobieniu rolniczym winny być wskazówki, zawarte w „Wiadomościach“ Wileńskiego Związku Mł. Polskiej. Zdarzały się wypadki, gdy Stowarzyszenia narzekały na brak tematów do omawiania pracy p. r. na zebraniach plenarnych, jednak „Wiadomości“ nie czytali. Należy jednak pamiętać, że „Wiadomości“ zawierają ściśle wskazówki i instrukcje, dotyczące strony organizacyjnej pracy. Wskazówki fachowe należy czerpać z innych źródeł, — mianowicie: należy dążyć do zaopatrzenia biblioteki Stowarzyszeniowej w niezbędne wydawnictwa i broszurki fachowe.

Następnie — rzeczy techniczne, dotyczące akcji przysposobienia rolniczego w 1932 roku?

1) Czy zorganizowany w Stowarzyszeniu Komitet Konkursowy w myśl tych wskazówek, jakich Związek niejednokrotnie udzielał w „Wiadomościach“? przede wszystkim w Komitecie Konkursowym powinien być ktoś z patronatu.

2) Czy zostały sprowadzone broszurki konkursowe?

W każdym Stowarzyszeniu bezwzględnie muszą być te broszurki, w których w każdej chwili można znaleźć odpowiedź na każde pytanie, dotyczące pracy w konkursach rolniczych. Broszurki te kosztują tanio; po 50 gr. Należy sprowadzić do Stowarzyszenia broszurki dotyczące wszystkich tematów konkursowych z tego względu, że o ile w tym roku w Stowarzyszeniu, powiedzmy, jest zespół do uprawy ziemniaków, to Stowarzyszenie powinno przygotować się na rok przyszły do innego tematu, na przykład: do uprawy buraków lub marchwi.

Kilka złotych w Kasie Stowarzyszenia zawsze się znajdzie na zakupienie broszurek o ile Stowarzyszenie będzie miało zrozumienie potrzeby samokształcenia.

3) Czy przygotowane są tabliczki na półka konkursowe? Zrobienie tabliczki i napisanie na niej kilka słów, jest tak łatwe, że chyba tylko najbardziej nieświadomy i niedbały konkursista nie będzie miał na swem polu tabliczki.

Tabliczka winna być rozmiarów niedużych; takiej wielkości, jak ćwierć arkusza papieru do pisania, a na tabliczce — nadpis: nazwa Stowarzyszenia, imię i nazwisko konkursisty i nazwa tematu. W tym tylko porządku należy umieszczać nadpis na tabliczce. Naprzykład:

S. M. P.

w Ludgerowie.

(zast. w [jeżeli jest zastęp])

Halina Szadurska.

Ziemniaki Wohltmana.

4) Czy poczynione są przez Komitety Konkursowe, Zarządy S.M.P. i przodowników zespołów konkursowych odpowiednie starania dla zaopatrzenia zespołów konkursowych w materiały konkursowe?

Nie należy oczekiwać, aż nam ktoś te materiały przyśle. Ten „Ktoś” może o nas zapomnieć, może przeoczyć, niedopilnować. Musicie sami o sobie pamiętać, gdyż jest to rzecz najłatwiejsza. Szczególnie te zespoły konkursowe, które przystąpiły do konkursu hodowlanego, — winny natychmiast upewnić się co do otrzymania na czas czy to jaj wylęgowych, czy też królików, bądź prosiąt. W tych sprawach należy zwracać się do instruktora powiatowego S.M.P., który w ścisłym porozumieniu się z powiatowym Komitetem przysposobienia rolniczego, ma obowiązek dopilnować, dopomóc, by wszystkie zespoły w powiecie na czas otrzymały materiały konkursowe.

Tyle Związek Mł. Polskiej uważa za konieczne i nieodzowne podać do ścisłego wykonania S.M.P. w okresie bieżącym — wyrażając pragnienie, by w dziedzinie akcji przysposobienia rolniczego, hasłem Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej — było: „Doprowadzić do końca pracy konkursowej wszystkie zgłoszone zespoły”.

II. Związek Młodzieży Polskiej przypomina:

1) Konieczność uregulowania należności za otrzymane materiały konkursowe, w roku ubiegłym dla tych S.M.P., które dotychczas tego nie uskuteczniły.

2) Nadsyłanie zgłoszeń do Konkursów kukurydzianych na rok bieżący 1932.

Przypominamy, iż w Konkursie kukurydzianym, prowadzonym w myśl przepisów Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, półko konkursowe u każdego uczestnika winno zawierać 50 m.²

Jest to małeńki kawał gruntu, pracy niewiele ryzyka niema żadnego; natomiast — nauka, doświadczenia — dadzą wielki pożytek dla każdego, kto będzie tę pracę prowadził.

IV. DZIAŁ W. F.

By na należytych poziomie postawić pracę Wychowania Fizycznego w sezonie letnim, Zarządy S.M.P. a w szczególności Druhowie Naczelnicy i Druchny Naczelniczki winni rozpocząć intensywną pracę przygotowawczą już w marcu, w tym celu należy zorganizować w każdym S.M.P. kółko Wychowania Fizycznego na wzór innych kółek Stowarzyszeniowych (dramatycznych, śpiewających i t. p.), do kółka W. F. mogą należeć wszyscy Druhowie i wszystkie Druchny, którzy mają zamiar brać udział w ćwiczeniach sportowych. *Zadaniem kółka W. F. winno być:* Rozbudzenie wśród członków S.M.P. zamiłowania do sportu i ćwiczeń fizycznych. Propagowanie i popularyzowanie sportu za pomocą ćwiczeń i zawodów sportowych, organizowanie odczytów i kursów z działu W. F., utrzymywanie odpowiednich terenów sportowych (placów do gier i boisk sportowych) dopatrywanie i zdobywanie przyrządów i narzędzi sportowych. Racjonalne kierownictwo życia sportowego i scharmonizowanie go z pracą duchową młodzieży.

Kierownikiem kółka W. F. w Stow. z urzędu winien być Druh Naczelnik, względnie Druchna Naczelniczka, od których to zainteresowania w dużej mierze zależy rozwój takiego kółka. W tych S.M.P. gdzie Druhowie Naczelnicy względnie Druchny Naczelniczki nie posiadają wiedzy fachowej i nie potrafią sami przeprowadzić ćwiczeń, to winni jednak kierować sprawami administracyjnymi koła W. F. a do prowadzenia ćwiczeń winni zaprosić osobę fachową z pośród Patronatu względnie z pośród osób którzy odbyli służbę wojskową i z temi rzeczami są obznajomieni, gdyż tylko fachowe i racjonalne kierownictwo da możliwość należytego rozwoju pracy wychowania Fizycznego na terenie S.M.P.

Zaprawa lekkoatletyczna: Jedną z najbardziej rozpowszechnionych gałęzi sportu dająca wszechstronny rozwój organizmowi jest lekkoatletyka zajmująca naczelne stanowisko we wszystkich gałęziach sportu, dlatego też ćwiczenia lekkoatletyczne w S.M.P. winny

być w pierwszym rzędzie uwzględniane. Ażeby jednak w tego rodzaju sporcie zdobyć odpowiednie wyniki, należy nie czekać na to, aż będzie można wyjść na świeże powietrze, lecz należy obecnie rozpocząć w lokalach zamkniętych (gdzie są ku temu warunki) tak zwane ćwiczenia zaprawy lekkoatletycznej.

Program zaprawy lekkoatletycznej Druhowie Naczelnicy i Druchny Naczelniczki znajdują w „Wiadomościach Akcji Katolickiej Arch. Wileńskiej” Nr. 1 za m-c kwiecień-maj 1931 roku, strona 22 Dział W. F.

Sprawa boiska i sprzętu: Najgłówniejszą rzeczą w rozwoju sportu jest posiadanie własnego boiska (względnie placu do gier) i sprzętu ćwiczebnego. Dlatego też w tym kierunku Druhowie Naczelnicy i Druchny Naczelniczki winni wyteńczyć swe siły i pomyśleć nad zdobyciem własnego placu i sprzętu do ćwiczeń. W bardzo wielu Stowarzyszeniach tuż przed Ogniskiem znajduje się pusty plac w mniejszych lub większych rozmiarach, należy tylko uzyskać pozwolenie od właściciela takiego placu na urządzenie na nim jeżeli nie boiska, to przynajmniej placu do gier (siatkówka, koszykówka, hasena) a uprzątnięcia i urządzenia z powodzeniem mogą dokonać druhowie sami. Drugą rzeczą niezbędną do ćwiczeń jest sprzęt sportowy i nad zdobyciem tego sprzętu winni w pierwszym rzędzie pomyśleć Naczelnik względnie Naczelniczka i omówić tę sprawę na zarządzie ażeby chociaż prymitywny sprzęt (jak siatkę, piłkę i t. p.) zakupiło Stow. z własnych funduszy, czy to zebranych na ten cel drogą dobrowolnych składek, czy też urządzając specjalne przedstawienia, dochód z którego Zarząd przeznaczy na zakup sprzętu sportowego. Na urządzenie placu sportowego i zakup sprzętu winny też S.M.P. domagać się o subsydia od gminnych i powiatowych Komitetów W. F. i P. W. w tym celu należy złożyć podanie na ręce przewodniczącego Komitetu, w podaniu tem należy szczegółowo wyjaśnić na co S.M.P. potrzebuje i jaką sumę (na przykład na urządzenie boiska czy też na zakup sprzętów i jakich). Podanie takie winno być złożone po uprzednim omówieniu tej sprawy z Sz. Patronatem i Przedstawicielem S.M.P., który wchodzi w skład gminnego wzg. powiatowego Komitetu W. F. i P. W. Podanie takie bezwzględnie winno być podpisane przez Patrona wzg. Ks. Protektora, do podania należy również załączyć kosztorys boiska i sprzętu z zaznaczeniem jaką sumę S.M.P. na te cele przeznacza z własnych funduszy i jaki jest niedobór, o którego pokrycie należy ubiegać się w Komitecie W. F. i P. W. Rzeczą możliwą jest, że Komitet W. F. i P. W. nie będzie chciał udzielić funduszy w gotówce, dlatego też należy zaznaczyć, ażeby Komitet W. F. i P. W. przeznaczył dla S.M.P. potrzebny sprzęt do ćwiczeń.

Program pracy w dziale W. F. Druhowie Naczelnicy i Druchny Naczelniczki w porozumieniu z Zarządem winni opracować dokładny program pracy w dziale W. F. na terenie swego Stowarzyszenia na cały sezon letni, ułatwi to pracę w znacznej mierze dla

Naczelników i Naczelniczek jak również przyczyni się do rozwoju tego działu pracy na terenie S.M.P. W programie tym należy uwzględnić przeprowadzenie wewnętrznych zawodów na terenie S.M.P. jak również zawodów międzystowarzyszeniowych. W jaki sposób przeprowadzić zawody na terenie S.M.P. instrukcje podamy w „Wiadomościach A. K.” za m-c kwiecień 1932 roku.

PLAN PRACY NA M-C KWIECIEŃ 1932 R.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

1. Skarbnicy sprawdzają, czy członkowie nie zalegają ze składkami członkowskimi.
2. Sprawdzić, czy wysłano do Związku składkę członkowską i prenumeratę za I kwartał b. r.
3. Przygotować obchód Trzeciego Maja.
4. Zarządy Stowarzyszeń żeńskich pomyślą o zorganizowaniu uroczystości Święta Druchen w maju.
5. Pomyśleć o zorganizowaniu święta sadzenia drzewek przy drogach wiejskich.

II. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

1. W myśl instrukcji Związku bibliotekarze uporządkują biblioteki i prześlą do Związku ewidencję bibliotek.
2. Kierownicy Sekcji kulturalno-oświatowych wyślą do Związku sprawozdania z odbytych w okresie zimowym „czytań izbowych”.

Kółko kulturalno-oświatowe.

1. Przygotować pogadanki na zebrania plenarne:
 1. „Jak obchodzi się święta Wielkiej Nocy w różnych częściach Polski” (omówić różne zwyczaje ludowe).
 2. „Dlaczego mamy cztery pory roku” (wpływ słońca na życie na ziemi).

III. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

1. Ustawiczne samokształcenie się z dziedziny przysposobienia rolniczego.

2. Sprawdzić stan osobowy zespołów konkursowych.

3. Gdyby nie był przeprowadzony Kurs dla uczestników zespołów konkursowych, niezwłocznie powiadomić o tem Związek i instruktora powiatowego S.M.P.

4. Sprawdzić, czy przygotowane są tabliczki na półka konkursowe przez wszystkich uczestników zespołów Konkursowych.

5. Sprawdzić, czy zespół otrzymał potrzebne materiały konkursowe.

6. Ci uczestnicy zespołu konkursowego, którzy nie przygotowali pólek konkursowych z jesieni, uczynić to winni natychmiast po zejściu śniegu.

7. Sprawdzić, czy wysłane do Związku Mł. Polskiej zgłoszenia do konkursów kukurydzianych.

IV. DZIAŁ W. F.

1. Przeprowadzić ćwiczenia zaprawy lekkoatletycznej.

2. Urządzić boisko (plac do gier sportowych: siatkówki, koszykówki i innych).

3. Zorganizować kółko W. F.

4. Rozpocząć ćwiczenia lekkoatletyczne (o ile na to dopiszą warunki atmosferyczne).

5. Ułożyć program pracy działu W. F. na sezon letni.

6. Nadesłać odpis programu pracy do K-dy Związku (termin do 15 kwietnia).

7. Przygotować się do wzięcia udziału w zawodach w dniu 3-go Maja.

8. Zorganizować wiosenny bieg na przełaj.

S K Ł A D N I C A
ARCHIDIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ
W W I L N I E

Posiada na składzie:

Księdza Fr. Nowakowskiego

PODREČZNIK
do zakładania i prowadzenia
ŻYWEGO RÓŻAŃCA

o r a z

K S I A Ź K Ę

p. t.

ŻYWY RÓŻANIEC